

KIS HÍR

A KIRÁLY UNOKÁJA. (Lásd a 235. lapon.)

XXXVII. kötet, 15. szám.

Ára negyedévre 1 fjt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1889. október 13-án.

A GRÓFKISASSZONY ROKONAI.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

EZ MEGLEHETŐSEN kellemetlen megjegyzés volt mind Nikinek, mind Dorkának. Mert Niki ebből annyit értett meg, hogy ő olyan együgyű kis fiu, a ki meg sem tudja mondani, miért jött. Pedig milyen nagy erőfeszítésbe került, hogy csak annyit is elmondjon. Dorka pedig olyan formát gondolt, hogy Malvina kisasszony, ha jót akarna, bizony már megérthette volna a Niki szavaiból, miről van szó. És megérthetné abból, hogy itt vannak; azt is, miért jöttek ide.

De ha nem akarja megérteni, hát hiába! — nincs más hátra, mint hogy Dorka mondja meg világosan. Meg is mondta tehát komolyan és nyugodtan:

— Arról a tegnapi kellemetlen esetről van szó, mely Malvina kisasszonyt érte... A kis testvéreim azért jöttek ide, nehogy mások ártatlanul szenvedjenek, mert azt a meggondolatlan csinyt senki más nem követte el, csak ők ketten, és azért jöttek, hogy Malvina kisasszonytól bocsánatot kérjenek.

Most már értette a nevelőnő, miért jöttek. És hamar eligazították volna a dolgot, ha Malvina kisasszonynak még nagyon is élénken nem élt volna az emlékezetében a tegnapi kellemetlenség. És még valami egyéb is jutott eszébe. Az, hogy az ő előkelő növendékének, Ottika grófkisasszonynak ilyen vásott rokonai vannak. Ezeket meg kell leczkézteni. Azért szigorú hangon mondá:

— Most már értem, de sehogy sem bírom felfogni a dolgot. Mert ez példát-

lan valami, szinte hihetetlen. Hogyan? Uri gyermekek bolyonganak olyan maszkarában kint az országuton és mulatnak azzal, hogy megriasztják az arra kocsizók lovait, szándékosan veszedelembé akarják dönteni az embereket! Ezt szinte nem is hihetem.

Niki félig neheztelve, félig bünbánóan megszólalt:

— Már megtörtént, hát megtörtént. Nem segíthetünk rajta. De mi igazán csak játszottunk; nem gondoltunk arra, hogy megbántunk valakit.

Szigorúan, majdnem haraggal mondá tehát:

— Ugy? Csak játszottatok? Tehát ti úgy játsztok, hogy bajt okoztok másoknak, és mikor már bajt okoztatok, még csufoljátok is? Hát nektek játék a csufolódás? No, de hát persze, mit is várhatni olyan fiuktól, kik a falusi paraszt-iskolába járnak. Parasztokká lesznek maguk is.

Ezt oly megvetően mondta, hogy Eduska egészen megzavarodott, a hevesebb Niki pedig megrántotta kezét és daczosan mondá:

— Eh, menjünk innen, kis Dorka mama!

Malvina kisasszony hallotta ezt és majdnem gunyosan mondá:

— No lám, kedves Dorka, hát a bünösök így kérnek bocsánatot?

Dorka nagyon iparkodott, hogy uralkodjék magán, pedig most már ő is haragudott egy kicsit a Malvina kisasszony tulságos szigorúságán. Azért igen komolyan mondá:

— Bocsánat, kedves Malvina kisasszony, mi ezt csakugyan máskép gondol-

tuk. A kis ő
hogy bocsána
tam őket ide.
gunyolódást
miféle iskol
nem tehetne
atyánk paran
vina kisasszo
töleg beszél
dolgában te

Ez már
a nevelőnő
hogy tulság
kissé a dolg
sítja őt re
teti, és igaz

Kevés
térni, ha és
Malvina k
dott is. A
volt, nem
ezek előtt
mintha saj
mikép mé
vinni a do
hidegen és

— K
nem, hogy
teszek s
ilyen fiat
akarom fe
zán bünb

Tov
heves, d
kiáltott:

— I
tot, csak
mit mon
hallgator

tuk. A kis öcséim valóban azért jöttek, hogy bocsánatot kérjenek, s én azért hoztam őket ide. Arra nem számítottam, hogy gunyolódást kell hallaniok azért, hogy míféle iskolába járnak, mert erről ők nem tehetnek. Azt köll cselekedniök, amit atyánk parancsol, s nem hiszem, hogy Malvina kisasszonynak is szabad volna megvetőleg beszélni arról, amit apánk a magunk dolgában tenni jónak lát.

Ez már annyira igaz volt, hogy most a nevelőnő jutott zavarba, mert érezte, hogy tulságos szigorúságában elhibázta kissé a dolgot. És ez a fiatal leányka utasítja őt rendre, valósággal megleckézeti, és igaza van.

Kevés ember tud ám rögtön jó utra térni, ha észrevette is, hogy rosszul indult Malvina kisasszony röstelte is, haragudott is. Ámbár igazában jó és derék nő volt, nem bírta magát rá szánni, hogy ezek előtt a gyerekek előtt azt mutassa, mintha sajnálná, amit mondott. De valamikép mégis jobb kerékvágásba akarta vinni a dolgot, s azért még mindig nagyon hidegen és keményen ugyan, így szólt:

— Kedves Dorka, meg köll jegyez-nem, hogy én tudom, mit mondok és mit teszek s nincs szükségem arra, hogy ilyen fiatalok tanítsanak. No, de ezt el akarom felejteni. És ha ezek a fiuk igazán bünbánóan bocsánatot kérnek...

Tovább nem mondhatta, mert a heves, daczos Niki ingerülten közbe kiáltott:

— Most már nem kérünk bocsánatot, csak azért sem! És nem bánom, akármit mond és akármit csinál. De azt nem hallgatom, hogy az én jó apácskamat

gunyolja, sem pedig hogy a kedves kis Dorka mamához így beszéljen. Nem én! Menjünk Dorka mama, menjünk innen, Eduska!

A szelid Eduska, mint rendesen, most is követte Niki példáját.

— Menjünk! Jobb lett volna el sem jönnünk!

— Sajnálom is, hogy ide jöttünk, szólt Niki. Inkább mindjárt meg is mondtam volna apácskának... és most meg is mondok neki mindent és megkérem, hogy ne jöjjünk ide soha sem!

Malvina kisasszony kissé meghök-kent e szavakon. Jól tudta, hogy a gróf és a grófné igazán szeretik ezeket a távoli rokonokat, nem volna kedvökre, ha valami kellemetlenség támadna. Valamivel szelidebb hangon tehát, de még mindig parancsolóan mondá:

— No, nem kell makranczoskodni! Én, kedves Dorka, szívesen megbocsátom és elfelejtem az egészet, ha a kis fiuk szépen bocsánatot kérnek. Ugy látszik, nem igen akarják tenni. Pedig meg kell tenniök, azt megkivánom.

Dorkának azonban szintén elfogyott a türelme és föltámadt a büszkesége. Azt nem engedheti, hogy vele és testvérével valaki paczkázzék, ezt meg nem köszönné az atyjok, a ki büszke katona. Hidegen, komolyan szólt tehát:

— Mikor ide indultunk, az volt a szándékunk, hogy szépen bocsánatot kérünk s azt hittük, ezt szívesen, nyájasan fogadják, mert végre is nem valami gonosz tett volt, csak afféle gyerekes pajkos csiny, és nem akartuk, hogy atyánknak szükség nélkül kellemetlensége, valami ártatlan

fiuknak pedig keserves bajuk legyen e miatt. De csalódtunk... azaz csak én csalódtam; úgy látom, hiába jöttünk. Parancsra nem hallgatunk. Bocsánat, hogy zavartuk. Ajánljuk magunkat.

Kézen fogta a két fiút és büszke, önérzetes tartással kiment. A nevelőnő pedig boszusan is, zavartan is nézett utánok s nem tehetett róla, de most még kevésbé szerette Dorkát, mint eddig.

Dorka, amit testvéreivel kilépett az ajtón, ott találta a folyosón azt az öreg inast, aki bevezette. Nyájasan szólt hozzá:

— Kérem, mutassa meg nekünk, merre juthatunk innen ki legjobban úgy, hogy senkivel se találkozunk.

— Szívesen, akkor megint csak erre megyünk a kis lépcsőn... aztán erre ki a kertbe... ott ilyenkor senki sem jár... ennek a nagy fasornak a tulsó végén ajtó van, azon kijuthatni a mezőre.

— Köszönöm.

Gyors léptekkel mentek és egyiköknek sem volt kedve beszélni. Csak Niki dörmögte egyszor:

— Még a kis Dorka mamát is bántani merte... no hiszen, az kellene csak!

Nem igen dörmöghetett sokáig, mert a hosszú fasornak még a felén sem voltak, mikor oldalt egy bokor mellől vidám hang szólalt meg:

— Ni, a kis Dorka mama! Dorka megállj hát! Haza sietsz?

Dorka majdnem kellemetlen érzéssel állt meg. Jobb szerette volna, ha nem találkozik itt senkivel. De kissé megvigasztalódott, mikor látta, hogy Ernő siet feljök egymaga.

— Nem is gondoltam, hogy ma is eljössz, mondá Ernő szíves, barátságos hangon. No, de okosan tetted. Ottikánál voltál? És miért siettel oly nagyon el?

Ezek a kis testvéreid?

Dorka, miután már kénytelen volt megállani, komolyan, de barátságosan felelé:

— Igen, ezek a kis testvéreim, Niki és Eduska.

— Ejnye de jól tetted, hogy elhoztad őket. Épe: mondtam Ottikának, hogy már

JELÉS ZENÉSZEK. (Lásd a 234. lapon.)

nagyon szeret
No, kezét ide,

Jókedvű
mint valami
igy szólt:

— No, n

— Bocs

most nem lehe

róla. Neked
mulatságos.

én jobb szere
szer nem ta
kérek, ne m
leidnek, hogy

— Ha

is teszem, m

nagyon szeretnék velök megismerkedni.
No, kezet ide, kis öcsém!

Jókedvüen kezét fogott a kis fiakkal,
mint valami régi jó pajtásokkal, aztán
így szólt:

— No, most forduljunk vissza.

— Bocsáss meg, kedves Ernő, de
most nem lehet. Sietnünk kell haza.

— De azt csak megmondhatod, miért
jöttetek? Olyan komoly képet csináltok
mindnyájan, mintha valami baj ért volna.
Csak nem történt nálatok valami szeren-
csétlenség?

— Oh dehogy! Nálunk otthon nincsen
semmi baj. Majd egyszer megmondom, de
most igazán nincs kedvünk tovább beszélni;

EMMI ALMA. (Lásd a 231. lapon.)

róla. Neked sem volna egy csöppet sem
mulatságos. Ne vedd rossz neven, de biz'
én jobb szerettem volna, ha most az egy-
szer nem találkozol velünk, s most arra
kérek, ne mondd meg Ottikának és szü-
leidnek, hogy itt jártunk.

— Ha kívánod, kétségtelenül meg
is teszem, még ha nem értem is a dolgot.

De attól tartok, ezzel nem sokat értek el,
mert láthatott más is. Hiába csak nem
jöttetek, valakivel beszéltek.

— Természetesen. Malvina kisasz-
szonynál voltunk. Majd ő elmondja neked
az egész históriát. Sőt szeretném is, ha
beszélnél vele és rábírnád, hogy másnak
aztán ne mondja el senkinek.

— Igen, és hogy ne bántsák azokat a fiukat, a kik ártatlanok, szólalt meg Niki.

— Miféle fiukat? kérde Ernő csodálkozva.

— Tudod, Malvina kisasszony valami molnár-gyerekekre gyanakodott a tegnapi eseténél, azt érte Niki, szól Dorka.

Ernő éles és gyors eszű fiu volt. Rögtön megsejtette az egészet.

— Ahá! Hát így van a dolog! No, most már kezdem érteni. Majd beszélek Malvina kisasszonnyal. Különbén ugyanis tudom, hogy ő nem fog senkinek kellemetlenséget okozni, mert igen jó és nemes lélek. Nem is értem a rossz kedveteket.

Erre meg a szelid Eduska szólalt meg:

— Mi nem akartuk őt megbántani... mi csak játszottunk... de ő... ő nem akarta elhinni és nagyon keményen pirongatott... csunyán beszélt még a kis Dorka mamával is, úgy hogy megbántuk, hogy ide jöttünk.

Ernő kissé elkomolyodott. Nemes, derék gondolkozású fiu volt s nagyon bántotta, hogy itt a házukban kellemetlenség érhetett valakit, hozzá még épen az ilyen kis rokonokat, a kik még félig-meddig idegenek.

— No, majd rendbe hozzuk, mondá. Hiszen az nagyon szép, hogy ide jöttetek.

— Csak a kis Dorka mama kedvéért tettük, pattant ki Niki őszintén. Ő mondta, hogy ezt meg köll tenni, mert különben ártatlanok szenvednének, azt pedig én nem akarom.

— Nagyon szépen gondolkozol, szól Ernő barátságosan. Ne is tarts semmi-

től, Niki öcsém. Majd meglátom, bele szólhatok-e? No, de ha azt akarjátok, hogy más ne lásson itt, hát akkor csak siesetek, nem tartóztatlak. Aztán ne aggódjatok egy csöppet sem, Malvina kisasszony nem olyan kegyetlen a milyennek látszik.

Elváltak s Ernő lefelé indult a kastélyba, elgondolkozva a hallottakon.

— Nagyon rossz kedvében lehetett Malvina kisasszony, gondolá. Majd elmondatom vele az egészet... végre is csekélység az egész. Ezek a kis fiuk pedig tetszenek nekem... derék kis fizikók, csakhogy persze Malvina kisasszony már előre is rosszat gondolt felőlük. És Dorkát is, jól láttam, nem szereti; valami furcsa érzése támadt ellene, míg Tildát nagyon megkedvelte. Pedig fogadni mernék, hogy Dorka szászorta különb. Nekem épen Tilda nem tetszik.

Ezalatt Dorka hazamenet azon törte a fejét, elmondja-e ezt az egész kellemetlen esetet a nagymamának vagy sem? De mikor haza értek, látta, hogy ezen kár is egyelőre törnie a fejét, mert most épenséggel semmi effélével sem lehet a nagymama elé kerülni. A nagymama ugyanis megbetegedett és le köllött fektünie. Ilyenkor pedig ugyancsak óvakodtak, hogy bosszantó dolgokkal ne rontsák az állapotát.

Csak a jó Aladár tudott meg mindent, de ő így szól:

— Hagyjuk abba az egészet. Nem szeretek a nagymama és az apa előtt titkolózni, de most az egyszer jobbnak vélem, ha nem bosszantjuk őket ezzel a haszon- talansággal.

— De meg hallják?

— Kitél asszony tudja amit elbeszélte az Ernő igen fiu. Ugy sejtet a dolgot.

Tildával dologról. Tild ezuttal nem k vancesi. Azaz ő, de igyekezze Mert annyit é jól folyt le a ő ingerelte f gatják a do beszélt, hogy fiukat. Jobb és Edus pe szólniok.

(Fo

E

HINTA ölen
Emmi lecsuk
Álma fölött
Enyhe nap

Am a fehér
Orzi, vigyáz
Ott nyulik e
S légy ha dő

Senki se üzz
A fuvalom
Vonja be cs
S zajtalan i

— De hátha valamikép másoktól meghallják?

— Kitől? Eddig csak Malvina kisaszony tudja és Ernő... abból pedig, amit elbeszéltem neked, azt látom, hogy ez az Ernő igen derék, nemes gondolkodású fiú. Ugy sejtem, hogy ő ott majd eligazítja a dolgot.

Tildával nem igen beszéltek erről a dologról. Tilda pedig, szokása ellenére, ezuttal nem kérdezősködött, nem volt kíváncsi. Azaz hogy kíváncsi lett volna biz' ő, de igyekezett kivenni a fejéből a dolgot. Mert annyit észrevett, hogy nem egészen jól folyt le a dolog és eszébe jutott, hogy ő ingerelte föl a fiukat. Ha sokat bolygatják a dolgot, még kisül, hogy mit beszélt, hogyan biztatta makacsságra a fiukat. Jobb lesz erről nem beszélni. Niki és Edus pedig örültek, ha nem kellett szólniok.

(Folytatása következik.)

EMMI ÁLMA.

(Képpel a 222. lapon.)

*HINTA ölen elaludt a leányka:
Emmi lecsukja szelíd szeméit.
Álma fölött az akácza-fa árnya; —
Enyhe nap, őszi verő melegít.*

*Am a fehér Duczi, hü ebe ébren;
Orzi, vigyázva tekint szana szét.
Ott nyulik el urnöje ölében,
S légy ha dönög, veszi már a neszt.*

*Senki se üzze el asszonya álmát,
A fuvalom se legyintse meg öt.
Vonja be csöndesen hús lehe szárnyát!..
S zajtalan illan el Emmi fölött.*

A MEGLOPOTT PELIKÁN.

(Képpel a 232—233. lapokon)

RETTENETES! Borzasztó! Jaj de csúf! Ugyan Bercezi bácsi, miféle szörnyeteket hozott haza magával!

— Ez? Ez nagyon érdekes és eredeti madár, magam löttem.

— Jaj! És nem félt?

— Nem én, fiaim. Pedig volt ott vagy száz ilyen szörnyeteg együtt. De azért mégsem féltem. Ugy-é, ez már aztán bátorság?

A kis Marika csodálkozó bámulattal nézett Bercezi bácsira. Csakugyan, az rengeteg nagy bátorság! De a nagyobbacska Pali kétkedőleg s kissé gunyosan hunyorgatott. A bácsi pedig nagyot nevetett rajta.

— Palika nem hiszi, hogy én nem féltem. Mert titkon olyan formát gondol, hogy ő bizony félt volna. Ugy-e?

— Hát... izé... csakugyan azt gondoltam.

— No lám! Pedig ebben tévedtél, mert egy csöpp okod sem lett volna félni. Csak úgy, mint neked sem volt. Tehát nem is volt benne semmi vitézség. Látál már ilyen madarat elevenen?

— Nem én.

— Meghiszem. Magam is csak akkor láttam, mikor innen messze, túl a tengeren jártam. Itthon nálunk is vannak en-

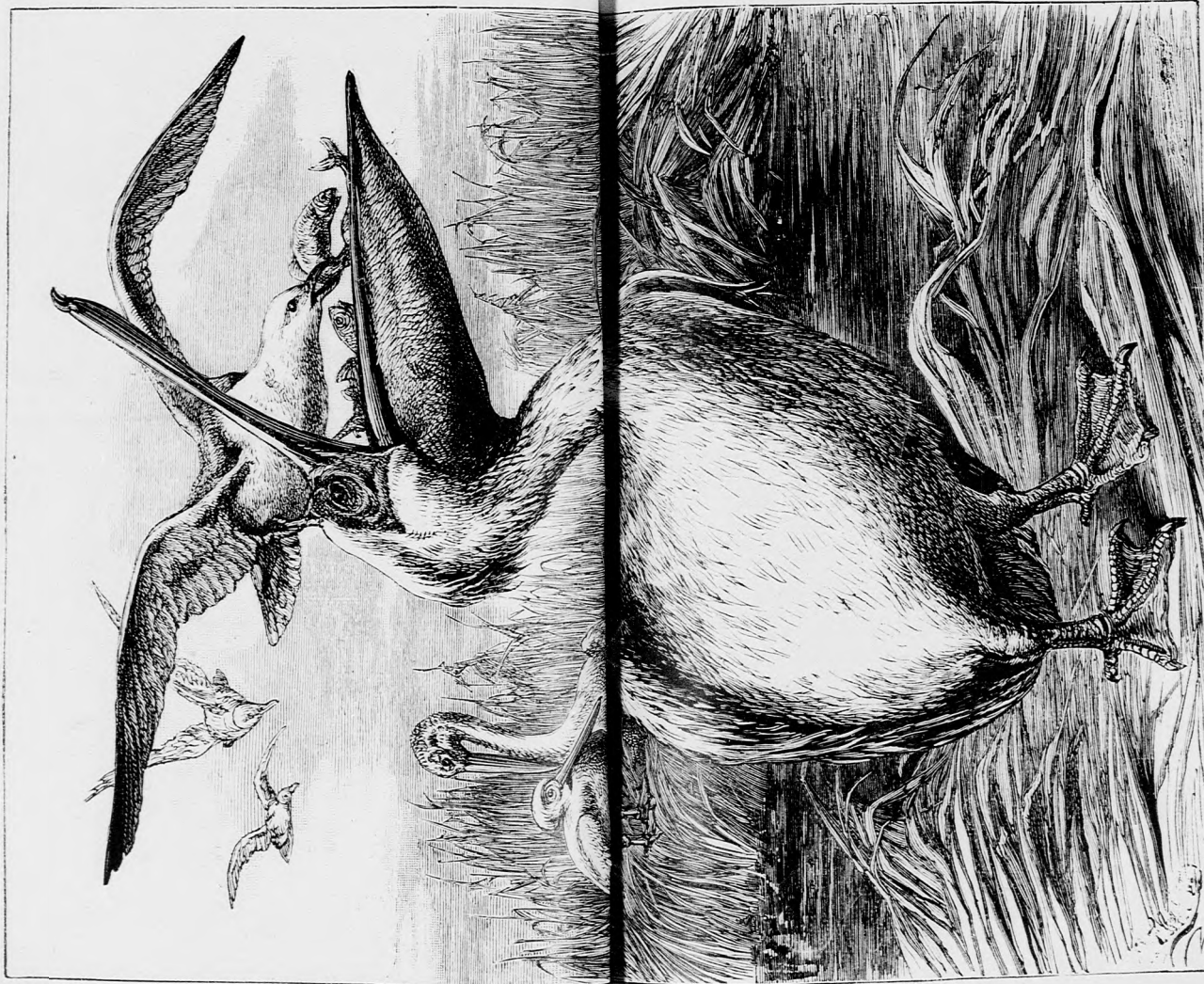
nek e madárnak rokonai, de az igazit mégis csak akkor láttam, mikor Mexiko partjainál horgonyoztunk a hajónkkal. No, majd keressétek meg a térképen, hol van az. Ott van a pelikán igazi hazája. Mert ennek a madárnak pelikán a neve. Nálunk ritka, de ott nagyon közönséges jószág. Mint látjátok, jókora termetű. A teste akkora, mint egy jólmegeőtt pulykáié, de a szárnyai még nagyobbak és erősebbek s jól tud röpködni. A lábai izmosak, erősek, a nyaka pedig hosszú, mint a hattyué, a mellyel össze is lehetne téveszteni, ha a csőre oly rettentően nagy és hosszú nem volna. Az egész feje csupa csőr, még pedig, mint látjátok, ugyancsak furcsa ám. A csőre felső része kampósan végződik, az alsó alatt pedig nagy zacskó fityeg, mely össze húzható és kinyújtható, a szerint, a mint szükséges.

— Szükséges? Hát mire lehet az szükséges?

— Az a pelikán éléskamarája. Majd elmondom mire használja. Nagy szükség van rá, mert a pelikán igen rendszerető madár.

Mindent a maga módja és rendje szerint szeret végezni, igen pontos szokásai vannak. Korán reggel, mikor meg-

pihent, dolga után lát, ami abból áll, hogy halászatra indul. Mikor megkereste magának a reggelit és ebédet, akkor

pihenőre száll, lakmározik s a míg forrón tűz a nap, ő szépen kényelmesen tollaszkodik vagy szundikál. Mikor estére

ismét hűvösebb a levegő, újra megindul halászni.

Rendesen sokad magával él. Több

jában nem is tudja, mi lehet ott az a furcsa valami. Mert úgy látszik, mintha a parton valami fehérre meszelt kerítés húzódnék végig, vagy mintha tömérdek apró fehér bokroska volna ott. Csak ha közel jutott, akkor veszi észre, hogy egy sereg pelikán tartja ott a pihenőjét. Főnt a levegőben pedig igen sokszor préda-leső sirályok röpködnek, le-lecsapva a lustálkodó pelikánokra. És ennek is megvan a maga oka.

A MEGLOPOTT PELIKÁN.

De hogy ezt az okot megmondjam, előbb mást köll megemlítenem: azt, hogy a pelikán igen ügyes halász. Persze, van módja benne, mikor egyebet sem csinál. Halászni pedig kétféleképp szokott. Néha a sekélyebb vízben gázol vagy kacsa-módra uszkál s le-lemerül a víz alá, úgy fogja el a halat. Máskor meg szárnyra kel és a víz fölött kémlelődvé röpköd, lesve a víz felszínére tévedő halakat. A mint megpillant egyet, nyilsebesen lecsap a magasból és bekapja erős nagy csőrével a halat.

Csak ritkán eszi meg rögtön a prédáját. Szeret kényelmesen lakmározni,

száz van mindig együtt, de néha több ezer is. Ha az idegen valamely tavon evezget és a sziklás partra tekint, hamar-

akkor, mikor már elegendő zsákmányt gyűjtött. És erre való neki az a nagy zacskó a csőre alatt. Az elfogott halat

oda gyűri be, aztán tovább megy és addig halászgat, míg a zacskója egészen meg nem telt. Ekkor aztán kiröpül a pihenő helyére és ott kényelmesen hozzá lát a falatozáshoz. Kitátja a csőrét és a zacskóból egy-egy ránditással kilök egy-egy halat a szájába Egyet-kettőt morzsol rajta, aztán lenyeli. Majd előveszi a másikat, harmadikat, a míg csak tart a zacskókamarában.

Néha több halat is fog, mint a mennyit hamarjában meg tud enni. Ez persze nem baj neki, tartogathatja későbbre, a mikor újra megéhezik. Ilyenkor nagy kényelmesen föl-föltátja a csőrét és szinte játszik azzal, hogy a zacskóból föl-föl veszi a halat. Látja pedig ezt a magasan repkedő sirály és rögtön ravasz tolvajságra gondol: hirtelen lecsap, kiragad a pelikán csőréből egy-egy halat és odább röppen a jó falattal. A jóllakott lusta pelikán jóformán nem is tudja, milyen kára esett. De nem is nagyon bánja, mert ha kiürült a zacskó, hát újra neki indul és halászgat.

Van olyan fajta pelikán, mely éjszákára jó messzire elröpül a víztől, be a szárazföldre. Ezt mindig csapatostul teszik. Kiválasztanak jó sik helyecskét és ott aztán csomóba ülnek, még pedig úgy, hogy a fejök van köröskörül kifelé. Ezt pedig azért teszik, hogy semmiféle ellenség se lephesse meg őket. Ha valami kisebb ragadozó vad mer közeledni, rögtön az egész csapat rárohan. Erős csőrükkel mihamar megfutamítják a támadót. Még nagyobb ellenség sem egykönnyen boldogul velök, mert ha észreveszik, hogy

nem birnak vele, hirtelen felröppennek és odább állanak.

Láthatjátok tehát, hogy ez a furcsa madár igen érdekes jószág. Vadászember könnyen ejtheti zsákmányul, mert mindig nagy csapatban találja őket, s ha menekülnek is, egyet-kettőt mindig le lehet löni.

Én is hoztam egyet emlékül.

JELES ZENÉSZEK.

(Képpel a 228. lapon.)

EZ AZTÁN jeles művészpár:
Iluska és Zsiguska!

*Messze földön nem hallható
Ilyen pompás muzsika!*

*Az Iluska kis kezében
Egy cserép a hegedű,
Meg egy mogyorófa-vessző
A bűbájos nyirettyű.*

*Öcsse Zsiga kontráz neki:
Hangszere a kis vödör,
Melyet apró ásójával
Jól megdöngget, meggyötör.*

*Milyen zörgés, kalimpálás!
Verjed, rugjad, üsd, hajrá!
A hány macska, mind megugrik,
A hány kutya, vonit rá.*

KOCZKA-REJTVÉNY.

Ö	R	K	M
Ö	R	K	M
Ö	R	A	Ó
Ö	R	O	I

Ezek a betűk úgy helyezendők el, hogy vízszintesen és függőlegesen olvasva, a következő szavakat adják: 1. Jó kedvvel együtt jár. 2. Ravasz állat. 3. Teherhordó állat. 4. Leánynev.

A K

NEM tö most elmondani tokat mutat az arczép mondani; lehet az?

A n hozzá kell cze gnő. N az én kis Erzsike k a mi jó ki koronás az unoka király me sulyos na játszik, fó solyogva gaihoz. M és vidám épen ugy

A kedves és komoly i mint ügy venci szép pic nagyapja burgi ka ban koc kis lova káját, d és néma főherce s kedves pen kös mas ki illedelm hány g

És közása hogy k

A KIRÁLY UNOKÁJA.

(Arczképpel a ezimlapon.)

NEM történetkét, elbeszélést akarok elmondani. Egy kedves kis gyermektársatokat mutatom be, a kire tudom, mihelyt az arczképét megpillantjátok, azt fogjátok mondani; »Jaj be kedves lehet! Ugyan ki lehet az?«

A neve Erzsébet, csakhogy még hozzá kell tenni valamit: azt, hogy főhercegnő. Nagy tehát a különbség közte s az én kis olvasóim sorában levő sok kis Erzsike közt. Mert Erzsébet főhercegnő a mi jó királyunknak az unokája, a kit a koronás nagyapa gyöngéden szeret. De az unoka is szereti igazán, s mikor a király meg akarván pihenni az uralkodás súlyos nagy gondjaitól, kis unokájával játszik, földerül az arcza s vidáman, mosolyogva tér vissza uralkodói nehéz dolgaihoz. Mert a kedves, jó gyermek örömet és vidámságot okoz a szegény házikóban épen úgy, mint a fényes királyi palotában.

A kis Erzsébet főhercegnő pedig kedves és nyájas, de e mellett gondos és komoly is tud lenni s ép olyan előzékeny, mint ügyes. Most hat éves és egyik kedvencz szórakozása, hogy kikocsiz azzal a szép piczi ponney-fogattal, melyet királyi nagyapjától kapott ajándékba. A laxenburgi kastély mellett elterülő nagy parkban kocsikázgat s maga hajtja a szelid kis lovacskákat. Egy izben elejtette ostorkáját, de egy épen arra sétáló ur fölvette és néma főhajtással oda nyujtotta a kis főhercegnőnek, ki megállította a lovakat s kedves nyájassággal mondá: »Igen szépen köszönöm, uram!« Mert bár a hatalmas király unokája, mindig szívesen és illedelmesen köszön meg mindent. Akárhány gyermek példát vehetne róla.

Esős napokra persze van más szórakozása is. Van olyan bábu-gyűjteménye, hogy kevés párját találni a világon. A bá-

buknak külön kis palotájok van, akkora, hogy maga a kis főhercegnő is egyenesen állva bemehet oda.

Tévednétek, ha azt hinnétek, hogy a király unokája csak egy unalomból, mellesleg játszik bábuival. Ő maga varrogat nekik ruhácskákat, öltöztetgeti őket s ép úgy elmulat velök, mint más jó kis leányok.

Nincs is rá mindig ideje, mert most már lassacskán tanulgatnia is kell ám. Nem csak olvasni tud már, hanem írni is, és mikor a fenséges mamája, Stefánia özvegy trónörökösné távol van, a kis főhercegnő szorgalmasan irogat neki leveleket. És tanul már különböző nyelveket; tud németül, francziául, angolul és épen most tanul magyarul. És ezentul mindig több-több dolga lesz, egyre többet kell tanulnia, meit a kik a királyi trón mellett vannak is, azok sem lehetnek meg hasznos ismeretek nélkül. És a kis Erzsébet főhercegnő engedelmes, jó tanítvány már most is, kiben mindenkinek öröme telik.

De a milyen fiatal, mégis van már egy nagy, igen nagy szomorúsága, mert árva. Szeretett édes atyja, Rudolf trónörökös, aki majd egykor magyar király is lett volna, ez év elején meghalt. A kis főhercegnő sokat sirt utána, mert gyöngéden szerette édes atyját, és nem akarta elhinni, hogy ez nem fog többé visszatérni idehozzá. De aztán megnyugodott és még ő mondá egyszer vigasztalólag a gyászoló mamának és az elszomorodott nagyapának:

— Ugy-é, kedves apa most már az égben van és ott a Mindenhatónál imádkozik érettünk!

Ő maga is minden reggel-este ájtatosan imádkozik, és a Mindenható bizonynyal meg is fogja áldani, hogy fenséges anyjának, királyi nagyszüleinek öröme, fölvidítója legyen.

A BARLANG JÁTÉK.

— Beszélyke. —

(Képpel a 237. lapon.)

UNALMAS IS AZ, UGY EGYEDÜL BONYONGANI. Már felkutatta az egész környéket, ismerte minden zege-zugát. Pompás hegyes, sziklás vidék volt, csak lett volna még valaki, kivel bejárja.

Haza jutott a kertek közé s amint egy rácsos kapun bepillantott, fölkiáltott:

— Ni, itt van Lórika! Bemegyek hozzá.

Csakugyan ott ült Lórika a kerti padon, nagyon mélyen elgondolkozva. Még pedig azon gondolkozott, mit is csináljon ő most így egyedül. A mama elment látogatóba, csak valamikor este felé jön haza. Mivel töltse addig az időt?

Még nem szánta el magát semmire, mikor egyszerre csak előtte termett jó pajtása, a szomszédban lakó Elek. Mert jó pajtások voltak, sokszor játszottak együtt. Az igaz, hogy csak akkor, mikor Elek már nem tudott okosabbat találni. Lórika jóval fiatalabb volt, gyöngye kis leány, nem sok játéknál lehetett igazán hasznát venni.

— Mit csinálsz itt, Lórika? kérdé Elek. Olyan álmosan pislogatsz, mintha nem aludtál volna egész éjszaka.

— Csak gondolkozom... ki akarok találni valami időtöltést ma délutánra.

— No épen én is abban töröm a fejemet. Tudod mit? Sétáljunk ki ahhoz a barlanghoz, melyet a minap fölfedeztem. Nagyon szép ám, én már sokszor voltam benne. Egészen sötét, igazi barlang.

— Jaj, én ott félnék!

— Már ugyan mitől félnél, ha velem vagy.

Erre Lórika nem tudott felelni. Elek csakugyan olyan nagy fiú, hogy sértés volna, ha nem biznék benne. De azért mégis kételkedett, hogy szabad-e?

— Nincs itthon mamácskám, mondá. Nem kérhetek engedélyt.

— No bizony, kell is az.

— De azt mondtad, hogy az a barlang messze van.

— Jó séta, az igaz; de kényelmesen megjárjuk, mire a mamád hazajön. No, ne félj semmit! (Lásd a képet a 237. lapon.) Hiszen velem jössz, majd én vigyázok reád. Nem lesz a mamádnak semmi ellenvetése, ha tudja, hogy velem voltál.

Lórika nem tudott ellenállani a csábításnak, megindultak.

— Amott, az alatt a nagy szikla alatt van a barlang, mutatta Elek.

— Jaj de messze van!

— Dehogyan messze! Félóra alatt ott vagyunk.

— Igen... de aztán... nincs-e abban a barlangban valami veszedelem?

— Oh te gyáva kis bogár! Ha volna is, mondtam már, hogy én majd vigyázok reád. Csak ne légy olyan félnék!

Jókorát gyalogoltak s végre eljutottak a nagy sziklához, melynek a tövében sötét üreg látszott.

— Itt vagyunk! szólta Elek. Ez a barlang kapuja.

— Jaj de borzasztó! szólta Lórika ijedezve. És nagy az a barlang?

— Nagy bizony! Egész sor terem, folyosó van benne, jobbra-balra.

— Oh kívül marad

— Ugy Talán bizony hogy be se tanítlak ér könnyen.

Megfog bevonszolta.

odabent a Lórika, mi

benne, retten

lemetlenek

ezt a mufa

félt is, hog

vaczogott. l

re vette s

tett. Minél

félt a kis leá

erősebben f

és vitte mi

jebb: hol sz

sókon, hol t

lang üregek

Itt már telj

letes sötét

csak tapog

hetett járn

már jól ism

— Oh

Lórika. Ne

Elek e

mondá:

— Itt

kát, szemb

Megállj csa

keress meg

— Ne

— Oh... már én inkább csak itt kívül maradok.

— Ugyan ne légy már olyan gyáva! Talán bizony azért jöttem veled ideig, hogy be se menjünk. Előre! Majd megtanítlak én, hogy ne ijedezzel olyan könnyen.

Megfogta a kis leány kezét s erővel bevonszolta. Nyirkos, hideg, fojtós volt odabent a levegő, s Lórika, mi tagadás benne, rettentően kellemetlennek találta ezt a mulatságot, s félt is, hogy szinte vaczogott. Elek észre vette s jót nevetett. Minél inkább félt a kis leány, annál erősebben fogta Elek és vitte mindig beljebb: hol szűk folyosókon, hol tágas barlang üregeken végig. Itt már teljes és tökéletes sötétség volt, csak tapogatózva lehetett járni. De Elek már jól ismerte a járást.

— Oh, menjünk már vissza! kérte Lórika. Nekem ez itt nem tetszik.

Elek el is eresztette, csakhogy nevetve mondá:

— Itt lehet ám jól játszani! Bujócskát, szembekötősdit bekötetlen szemmel. Megállj csak... majd én elbuvok, te aztán keress meg.

— Nem...nem...ne menj el tőlem!

— No persze! Ki látott már ilyen gyávaságot!

És csakugyan odább ment. Ide-oda járt, hogy megtévesse Lórikát, nehogy ez könnyen a nyomára találjon. Végre meghuzódott a barlang egyik zugában s hangosan kiáltá:

— Szabad! Most már kereshetsz!

Várt, de nem hallott semmit. Ujra

kiáltott. De csak a barlang boltozatának visszhangja felelt. Megint csak várt jó ideig, aztán megint kiáltott. Mind hiába, Lórika nem felelt, nem is mozdult. Semmi nesz sem hallatszott.

— Eh, az az együgyü kis leány! Nem mer mozdulni. Már csak vissza megyek.

Vissza ment és tapogatózott. Nem talált senkit.

— Hol vagy, Lórika? Menjünk hát ki no!

Erre sem felelt

senki. Elek hangosabban kiáltozott.

— Lórika! Hol vagy? Szólj hát, kis ostoba! Mindjárt itt hagylak.

Ez a fenyegetés sem használt, Lórika nem felelt. Most már Eleken volt a sor, hogy megijedjen. Az a kis leány talán eltévedt valahol a barlangban, lezuhant valami mélységbe. Mert volt a barlangnak sok ága, mélysége, a hol még Elek sem járt.

— NO, NE FÉLJ SEMMIT...

(Lásd a 236. lapon)

Hideg veríték lepte el az Elek homlokát. Kiabálva járta be a sötét barlangfolyosókat, tapogatózott a földön, hallgatózott, meg újra kiabált. Mind hiába. A kis leány eltűnt.

Rémes aggodalomban állt meg Elek. Most már mit csináljon? Keservesebb másfél órája soha sem volt.

— Nincs más hátra, haza kell sietnem, hogy embereket hívjak lámpásokkal. Talán még életben találjuk a szerencsétlen leánykát.

Kiment és rohant haza. És amint a Lórikák kertje előtt futott, egyszerre csak szinte meghökkenve állt meg a rácsos kapunál. Lórika nevetett onnan feléje.

— Hát... hát te itthon vagy? kérdécsodálkozva.

— Persze hogy itthon. Nagyon kellemetlen volt ott abban a sötét barlangban, hát visszafordultam és szerencsésen kitaláltam. Láttam, hogy mulatni akarsz az én ijedezésem, hát úgy gondoltam, hogy majd inkább én ijesztek terád; mert tudom, hogy ugyancsak kerestél. Lábujjhegyen lopóztam ki.

Elek nagyon röstelte a dolgot, de nem tagadta. És azontul többé nem kívánt úgy mulatni, hogy másnak kellemetlen érzést okozzon.

A SZOMSZÉDOK.

— Példázat. —

AGYON különbözött egymástól az a két ház ott a faluban. Az egyik nagyocska, szép ház volt, mindig szorosán bezárt kapuval, melyen csak az juthatott be, a ki sokáig zörgetett, de az is

csak akkor, ha előbb megmondta, kicsoda és mit akar. A szomszéd ház egyszerű kicsike házikó volt, mindig nyitott kapuval. Tiszta volt, rendes, de biz azért itt is, ott is meglátszott rajta, hogy szegény ember lakik benne.

Most épen két öreg ember állt a kisebbik ház nyitott kapujában s az egyik, ki elmenőben volt, így szólt:

— Semmikép sem értem én azt, Mihály szomszéd, hogy meg nem únja annak a sok haszontalan kéregetőnek a látogatását. Már egészen magára szoktatta őket. Minduntalan látom, hogy az egyiknek kenyeret ad, a másiknak szalonnát, megint másnak még holmi viseltes ruhát is, sőt azt is láttam, hogy még krajczárokat is osztogatott.

— Az megesik néha, kedves János szomszéd. Ha valami szegény szerencsétlen jön és egyebem épen nincs, hát adok neki krajczárt.

— Talán nagyon bőviben van? Utoljára is kiderül, hogy Mihály szomszéd nem olyan szegény ember, a milyennek mondja magát.

— Soha sem panaszkodtam én a szegénységem miatt, ámbátor bizony hogy nem vagyok valami nagy bőségben. De hát, Istennek hála, még bírok dolgozni, van ez a kis hajlékom és valami csekélység arra is jut néha, hogy segítsek azokon, a kik igazán szegények és szerencsétlenek s nem tudnak magukon segíteni.

— Már pedig higye meg, sokkal jobban tenné, ha szépen félre tenné és össze gyűjtögetné, amit így kiosztogatni szokott. Mert hát ugyan mit ér vele, hogy a kevésből is ad másoknak? Az efféle kéregető népség soha sem fogja azt meghálálni és visszafizetni.

— Arra nem is számítok. Adok, ha van miből s nem várom, hogy valami hasznom legyen belőle. Beérem anynyival, ha azt mondják, hogy »Isten fizesse meg!«

A fuka
— Sz
csak azt mo
tette volna.
volna, amit
gyül. Láss
ember, de l
zemet, ken
Gyűjtöttem
félel, hogy
inségbe jut

— Az
szomszéd, s
cséjének. M
is szeretnél
hát a Gonc
a jó felesé
is, a meny
patika elvi
s épen csa
meg a kis u

— No
osztás nem

— A
gazda szeli
hoz a kis
hoz is, há
teszem. Ne
amit teszek
nagyinak. I
van a minc
darabot sze
nek, a kine
a csekélys
Aztán tiszt
magamnak
mónt oda
biz azzal
cselekedni.
volna meg,
gamnak az
séggel eny
vedésén.

— No
hizni sem
szer szüksé

A farkas szomszéd gunyosan nevetett.

— Szép, nagyon szép, de már én csak azt mondom, hogy sokkal okosabban tette volna, ha mindig szépen félre rakta volna, amit elosztogatott. Sok kicsi sokra gyűl. Lássa, én sem vagyok ám rossz ember, de biz én nem vesztegetem a pénzemet, kenyeremet holmi csavargókra. Gyűjtöttem is már szép pénzecskét, nem félek, hogy én vagy a fiam, unokáim inségbe jutunk.

— Az valóban nagyon derék, kedves szomszéd, s én igazán örvendék a szerencséjének. Meghiheti bizony, hogy magam is szeretnék ilyen jó sorsban lenni, de hát a Gondviselés nem akarta. Meghalt a jó feleségem, aztán mindjárt a fiam is, a menyem is. A sok betegség, doktor, patika elvitte, ami kis vagyunkam volt, s épen csak ez a házacskám maradt, no meg a kis unokám, a Pista gyerek.

— No lássa! Az a sok alamiznasztás nem hozott áldást.

— Azt nem tudom, felelé Mihály gazda szeliden. Ha rám nem hoz, talán hoz a kis unokámra. Különbben ha nem hoz is, hát ugy is jól van. Nem azért teszem. Nem is valami nagy dolog az, amit teszek, csak szomszéd uram mondja nagynak. Dolgozom becsületesen és megvan a mindennapi kenyerem; ha egy-egy darabot szelek belőle olyan szegény embernek, a kinek még anyijja sincs, már azzal a csekélységgel nem leszek szegényebb. Aztán tisztességes ruhát is tudok szerezni magamnak, s ha az elnyűtt, rongyos ködmönt oda adom annak, aki fázik, hát biz azzal okosabbat nem igen tudnék cselekedni. Már ebből nem gazdagodtam volna meg, hát legalább megszerzem magamnak azt az örömet, hogy ilyen csekélységgel enyhítek a szerencsétlenek szenvedésén.

— No ettől az örömtől nem fog meghizni sem maga, sem az unokája, ha egyszer szükségbe jut.

S a fősvény szomszéd nevetve ment haza, gondosan becsukva maga után a háza kapuját. Mihály gazda pedig dolgára ment, egészen nyugodtan és elégedetten, mert akármit beszélt is János szomszéd, ő jónak találta a maga dolgát úgy, ahogy van.

Öreg ember volt már mind a két szomszéd s régi jó ismerős, bár nagyon különböztek egymástól. A Mihály gazda szerény házacskája előtt soha sem habozott a szegény megszorult szerencsétlen. Téli hidegben benyithatott a szobába melegedni, ha pedig éhes volt, kapott egy darab kenyeret. A szomszéd zárt kapuján pedig hiába zörgettek, ott ugyan soha sem kapott senki segítséget, menedéket.

De Mihály szomszéd, mint mondom, öreg ember volt és a sok kemény munka fölemésztette erejét. Egyszer aztán nagy beteg lett s meg is halt. Unokája pedig, a Pista gyerek, még kis fiú volt, a ki nem tudott magáról gondoskodni.

— No lám, megmondtam! szölt a fősvény szomszéd szinte kárörömmel. Most már mehet koldulni ez a gyerek. Nincs a ki eltartsa, éhen halhat.

Ez bizony be is következett volna, ha mindenki úgy gondolkozik, mint a rideg szomszéd. De akadtak többen, a kik szintén gondoltak a kis árvára, még mikor a jó Mihály gazda el sem volt temetve. És tudjátok, kik gondoltak rá? Azok a szegények, a kik sokszor kaptak segítséget ebben a szerény házban.

De hát mit tehettek az ilyen földhöz ragadt szegények, a kik maguk is mások segítségére szorultak? Nagyon egyszerű dolgot. Összegyűltek és egyikök így szölt:

— Annyiszor tett jót velünk az a boldogult Mihály gazda, hogy nem szabad elhagynunk szegény árváját. Mindegyikünk nézzen utána, járjon-keljen s bizonyosan találunk valahol olyan jószívű gazdagabb embert, a ki magához veszi a kis fiut és fölneveli.

Találtak is és pár nap múlva a fiúcska már egy módos családnál volt. A derék, okos, engedelmes fiúcskát megszerették s mikor már nagyobbacská lett, mesterségre adták. Itt aztán nemsokára már a maga munkájából meg tudott élni.

Szorgalmas, ügyes ifju vált belőle, igyekezett mindig többet-többet tanulni s ugyancsak örült a mester, a kinél dolgozott. Mihamar pedig maga is mester lett a szomszéd városkában s nagyon jól ment a dolga.

Sok, sok év mult a jó Mihály gazda halála óta, s rég meghalt már a fősvény szomszéd is. A két ház most is ott áll, de most megint nagyon különbözik egymástól. A hajdani szerény házikó igen csinosan helyre volt állítva, megnagyobbítva. Látszott, hogy vidám jólét és elégedettség lakik benne. A szomszéd, egykor szép ház, düledezően volt s nyomor uralkodott benne. A hajdani gazdag fősvény unokája lakott ott, aki hamar elvesztette a gazdagságát. Mert nem tanult nemes gondolkodást, csak durva önzést, elbizakodott a gazdagságában s mikor aztán bajok, csapások érték, nem talált senkinél részvétre, segítségre, s végkép tönkre ment.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXXVII. köt. 13-dik számában közölt rejtett név megfejtése:

Balaton.

Helyesen fejtették meg: Markó Matild, Uferbach Gizella, Halácsy Irén, Lászlófalvy E. Margit és Árpád, Máday Andor és Pista, Finitzer Gizella, Garzó Misi, Silberstein testvérek, Reich Irén, Behunek Matild, Jurenák Irén és Jóska, Sugár Katicza, Hirsch Serena, Führer Ilonka, Tusák Angyalka, Bernáth Olga, Stärk Juliska és Dezsőke, Feischl Irma és Jenő, Bottlik Pista, Kricsfalusy Mariska, Margit, Sándor, Zoltán és Márta, Czölder Irénke, Stern Károly, Szesler József, Fülöp Hermine, Bernáth Emil, Moesz Etuska és Izuska, Sonnenfeld Teréz és Fannika, Liptay Jenő, Csérgő Lenke, Ilon és Gabi.

*

A »Kis Lap« XXXVII. kötet 12-dik számában közölt rejtvények megfejtését utólag beküldték: Moesz Etuska és Izuska, Bernáth Emil, Iró Lajoska és Károly, Fülöp Hermine, Sonnenfeld Teréz és Fannika.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Tóth Jolánka. Levelkéd, s az abban kifejezett törekvésed igaz örömemre szolgált. — **Gartner testvérek.** Saját kezetek irását kívánom, valamint annak biztosítékát, hogy a magatok munkája. — **Schwitzer Nora.** A 3-ik számot besoroztam. — **Behunek Matild.** Leveledet nem kaptam. — **Bernáth Emil.** Csak általános vagy fontosabb személyi érdekű kérdésekre válaszolok. Minden beküldött megfejtési levélre csak nem írhatok feleletet? Hiszen akkor a »K. L.«-nak hetenkint vastag könyv alakjában kellene megjelennie. — **Stern Károly.** Alig birtam kisillabizálni a nevedet. Máskor ne szalajtsd le a papiros szélére. A rejtvényed nagyon is könnyű. — **Szesler József.** Talán nem sokára megtehetem a kívánságodat. — **Fülöp Hermine.** Ügyes rejtvényed a Karácsony hetében fog megjelenni. — **Mayer Hedvig.** Megint csak a reménységhez köll folyamodnunk, hogy jövőre tán csak mégis találkozunk. Szives üdvözlömetet mindnyájatoknak ott a távolban. — **Löwenberg Ida és Adèle.** Ha a »Kis Lap« egy másik rovatában kereskedtek, ez nyomra vezet benneteket. Sokszor kijelentettem már, hogy a levél külső alakjának elhanyagolását el nem nézhetem. Bár takaros az irástok, de rongyos a papirosotok széle, ami, jól tudhatjátok, hiba. Mármost bizton hiszem, hogy gondotok lesz ezental a levelek csinos megjelenésére is.

BÜNTETÉS.

Ugy látszik, időrül-időre csak meg kell csördítenem az ostort s megrónom a gondatlan külsejű leveleket és hanyag irásokat. Ilyeneket küldöttek be: *F. I. és K., M. T.* (aki szerint a »K. L.« szerkesztői hivatala a »verencziek« terén van), *M. R., S. E., V. I., E. E.* (Czifra borítékban tépett szélűlevél.) *L. I. és A., M. R., R. Gy.,*

Jótekonyság.

A bölcsöde részére adakozott: Mayer Hedvig 1 frt.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozón.
Forgó bácsi.